

Szószerk – Úrasztala – Szerartások

KOPPÁNDI BOTOND

AZ „AKKOR” – MOST VAN¹

„Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy éreztem, mint gyermek, úgy gondolkoztam, mint gyermek; amikor pedig férfvá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat. Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni, ahogyan engem is megismert az Isten...” (1Kor 13,11–12)

Kedves Testvéreim, drága Barátaim!

Ünnepnap ez a javából, hiszen „sosem látott, sosem hallott” dolgok történnek velünk! Napok óta kérdik tőlem, hogy igaz-e, és én türelmesen mondogatom: igaz ám, de még mennyire! – A mai napon egy fiatalember saját elhatározásából és szíve vágya szerint megkereszteltetik itt, a torockószentgyörgyi unitárius templom számunkra oly kedves szentélyében...

Nem kell meglepődnünk az emberek csodálkozásán, hiszen ez ma valóban rendkívüli esemény! Hiába, az erdélyi ember már csak ilyen – sem szűkebb, sem tágabb környezetünkben nem ismerünk olyant, aki ne lenne megkeresztelkedve, vagy ne volna valamelyik egyháznak tagja! Utánanéztam, és a statisztika azt mondja, hogy Erdélyben az emberek 94%-a volt megkeresztelve, és a lakosság mintegy 75%-a tartja magát vallásosnak. (Magyarországon az emberek 80%-a keresztelkedett meg, és a felnőtt lakosság 57%-a érzi magát vallásosnak! Úgy látszik – fűzném hozzá –, a „gulyáskommunizmus” sokkal nagyobb pusztítást

¹ Elhangzott 2005-ben Torockószentgyörgyön, egy harminc éves fiatalember keresztelésekor.

végzett „odaát”, mint itt, ahol a templom nagyon sok esetben a végső menedék, menetsvár volt, ahol nyelvet, kultúrát és identitást kellett vitézül őrizni!)

Nagy nap tehát ez a mai! Egy magyarországi fiatalember azt szeretné, ha itt, most, azoknak a körében, akiket ő leginkább szeret, megkeresztelkedne, és ezáltal az Erdélyi Unitárius Egyház tagjává válna! E szándék megpecsételésére én ma az 1Kor 13-ból választottam bibliai alap gondolatot, egy olyan részből, amelyet „a szeretet himnuszaként” is emlegetnek.

Ugye, mintha éppen Ákos barátunkról írták volna e sorokat?! Ugye, mint-ha róla szólna az, hogy gyermekfejjel gyermekként szólt, érzett és gondolkozott, hogy Istenről, a világról és a vallásról való ismerete töredékes volt, homályos, „tükör általi”, aztán egyszer csak, amikor úgy érezte, hogy férfivá lett érzelmileg és szellemileg egyaránt, akkor lelke valami többre, valami mélyebbre vágyott! És mintha elérkezett volna a „színről színre” való látás ideje, mintha megérett volna benne az az elhatározás, hogy „hivatalosítsa” eddigi, lappangó kapcsolatát a Gondviseléssel, és egy olyan egyházzal, amelynek tanítása és világszemlélete az ő szabadelvű felfogásával teljes mértékben megegyezik! Számára a textusbeli „most” a gyermekkora volt, a maga egyház- és vallásnélküliségével, és az „akkor” gyakorlatilag *most* van, amikor egyfajta „vallási nagykorúsításon” esik át azáltal, hogy fölnyitja lelkét az Isten- és vallásismeretre...

Ma – őseink hagyománya szerint – vízzel kereszteljük meg. A víz „szentsége” számunkra életadó erejében rejlik. Nem mondjuk, hogy ezzel eltöröljük bűneit, annak kiváltságát sem tartjuk fenn magunknak, hogy ezáltal „hipp-hopp” kereszténnyé fog válni; azt sem hihetjük, hogy mától kezdve „szentként” fog közöttünk járni! De azt elmondhatjuk, hogy e szertartás révén szimbolikusan a keresztény vallásközösség tagja lesz, egyfajta „beavatáson” esik át, amely által ihletet kap, hogy a mai napon elinduljon egy olyan lelki úton, ahol a keresztény értékrend a fontos, ahol a hit, a remény és a szeretet érzéseivel telítődik élete.

Keresztelése által mától egy nem akármilyen, hanem az Unitárius Egyház tagjává válik (hadd engedjünk meg magunknak egy ennyi elfogultságot!). Ezt a vallást az erdélyi magyar néplélek dajkálta világra 1568-ban. Olyan igazságot kereső, nyugtalan elméjű emberek alapították, mint Dávid Ferenc, aki megjárta a katolikus-evangélikus-református vallási utat, amíg megérkezett az Egy Istent valló hithez. Felfogása szerint az értelemmel megvizsgált és a lelkiismereten átszűrt tanítások illenek a nagykorú emberhez, aki olyan vallást választ magának, ahol nem a büntető, félelmetes Isten uralkodik, hanem az az Atya a Gondviselőnk, aki becsüli és tartja annyira érettnek és kiforrottnak az embert, hogy munkájában társnak, partnerének tekintse, és ezért cserében nem „istenfélést”, hanem tisztességet és becsületet követel. Ebből következően az unitárius ember Jézust

emberként és tanítóként próbálja tisztelni és követni, a Szentlelket úgy fogja fel, mint olyan isteni erőt, amely lelkünkben munkálkodik és erőt kölcsönöz a dolgos mindennapokhoz, és a lelkiismeret meg az értelem hangsúlyozása mellett fenn hirdeti, hogy szabad akarattal rendelkezünk, nem eleve elrendelt sorsú bábokként vergődünk az élet labirintusaiban, hanem választhatunk az elének kerülő életösvények között – mindezt persze felelősséggel és bölcsességgel. És azt is valljuk, hogy a hit cselekedetek nélkül halott, éppen ezért az unitárius embernek egyenes gerinccel és tartással szembe kell néznie az élet kihívásaival, mert valljuk, hogy nem ok nélkül, hanem céllal vagyunk a világban, ahol mindenkinek „a végtelen lánc egy szemének kikovácsolása jutott osztályrészül” (Balázs Ferenc). Valljuk, hogy a Jóisten által ajándékozott talentumok (hit, értelem, szabad akarat, lelkiismeret, szeretet) birtokában „le kell tennünk valamit az asztalra”, hogy a „végső elszámoláskor” emelt fővel mondhassuk: az életen nem áttánorogtunk, hanem értelmesen, alkotva és szeretve éltünk!

Kedves Ákos, egy ilyen vallásfelekezethez „kötötted szekered”! Nem könnyű vallás – nehézsége éppen egyszerűségében rejlik! –, de ha komolyan vesszük, akkor keretet és formát nyújt az élethez, amelyet neked kell majd tartalommal megtölteni!

A gyakorlatban az unitárius keresztény ember reggel összekulcsolja a kezét, és erőt kér az Ūrtól aznapi munkájához; délben, ha megkondul a harang, kalapot emel, és egy hálafohással mond köszönetet, hogy aztán este, lefekvéskor, hálát adjon egészségéért, családjá és otthona békességéért és az elvégzettekért. Emellett igyekszik betartani az „arany szabályt”, amely szerint „amit szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanezt cselekedjétek velük” (Mt 7,12), igyekszik szűkebb közösségének hasznára lenni, és minden körülmények között próbál nemzete tisztességes napszámosa maradni.

Ūgyhogy – Isten hozott ebbe a családba! Olyan elődeid voltak, mint a zeneszerző Bartók Béla, Orbán Balázs, „a legnagyobb székely”, vagy László Gyula professzor, de említhetném három amerikai elnök, vagy Franklin, Morse, Charles Dickens vagy Graham Bell nevét is. Légy büszke rájuk, mint ahogy ma büszke rád hitvesed és két szép gyermeked is! Mi, akik ma körbeveszünk, a Jóisten áldását kérjük rád, hogy életed mától minőségibb legyen, hitélményekkel gazdagodj, lelkileg kiegyensúlyozott légy, szellemileg friss, testileg pedig egészséges!

„Legyen előtted mindig út, fújjon mindig a hátad mögöl a szél, az eső puhán essen földjeidre, a nap melegen süsse arcodat! És egész életedben hordjon tenyeren a Jóisten!” (kelta áldás) Ámen.

PAP MÁRIA

ÁTVÁLTOZÁS

„Ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek, mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” (Róm 12,2)

A mai világ embere a konformizmus kényelmes árnyékában él.

A *Magyar Értelmező Kéziszótár* szerint konformista az, aki a közfelfogás véleményéhez elvtelenül ragaszkodik. A mi ragaszkodásunk elvekhez, emberekhez, pártokhoz nem is annyira elvtelenségből történik, hanem kényelemből. Könnyebb elfogadni egy másik véleményt, mint kialakítani a sajátunkat. Könnyebb elfogadni gyakran hangoztatott féligazságokat, mint fáradtságos munkával utánajárni a valóságnak. Könnyebb elvegyülni a tömegben, mint esetleg magunkra maradva vállalni a megbélyegzés vagy kiközösítés ódiiumát.

Miért is küzdeni, mikor a világ mindezt tálcán felajánlja nekünk? Ma már nemcsak készételeket vásárolhatunk, de kész életfilozófiákat, magatartásokat, gondolkodásmódokat is – és mindezt anélkül, hogy bármi lelki vagy szellemi fáradságba kerülne.

„Ne légy konformista!” – könnyű ezt tanácsolni. Sokkal nehezebb viszont megfogadni egy ilyen világban, ahol a tömeg nyomása arra kényszerít, hogy az általa választott úton járjunk és a többiek által szajkózott eszméket hangoztassuk. A siker, az elismerés és a konformizmus a jelszavai ennek a világnak, ahol mindenki alkalmazkodni akar és a többség biztonságot adó körében kíván meghúzódni.

A külső világ nyomása és az alkura hajlamos emberi természet gyengesége ellenére mi, keresztények arra hívtunk el, hogy nonkonformisták legyünk, hogy ne a külső világhoz alkalmazkodjunk.

Pál apostol, aki ismerte a világot és hirdette a keresztény evangélium igazságát, erre hívja fel figyelmünket: „ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával.” Arra hív meg bennünket, hogy elvek emberei legyünk, ne az alkalmazkodásé, az erkölcsi törvény betöltői legyünk, ne a látszat fenntartói.

Minden keresztény két világban él – az idő világában és az örökkévalóság világában. A világban élünk, mégsem szabadna evilágiaknak lennünk. A filippi gyülekezet tagjainak Pál azt írja: „Mennyei polgárok vagyunk.” A filippi gyüleke-